

49

Besluit van 20 februari 1986 tot wijziging van het Uitvoeringsbesluit omzetbelasting 1968

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Financiën van 6 januari 1986, nr. 086-3, Directoraat-Generaal voor Fiscale Zaken, Directie Wetgeving Verbruiksbelastingen;

Overwegende, dat het wenselijk is de strekking van de vrijstelling van omzetbelasting voor zelfstandige groeperingen duidelijk tot uitdrukking te brengen in het Uitvoeringsbesluit omzetbelasting 1968;

Gelet op artikel 11, eerste lid, onderdeel *u*, van de Wet op de omzetbelasting 1968 (Stb. 329);

De Raad van State gehoord (advies van 10 februari 1986, nr. W 06.86.0011/10.6.05);

Gezien het nader rapport van de Staatssecretaris van Financiën van 13 februari 1986, nr. 086-345, Directoraat-Generaal voor Fiscale Zaken, Directie Wetgeving Verbruiksbelastingen;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

In het Uitvoeringsbesluit omzetbelasting 1968 (Stb. 423)¹ worden de volgende wijzigingen aangebracht:

A. In de **aanhef** wordt «11, eerste lid, letters *f, o*» vervangen door: 11, eerste lid, aanhef en letters *f, o*.

B. In **artikel 7** wordt «artikel 11, letter *f*» vervangen door: artikel 11, eerste lid, letter *f*.

C. In **artikel 8** wordt «artikel 11, letter *o*» vervangen door: artikel 11, eerste lid, letter *o*.

D. 1. In **artikel 9**, eerste lid, aanhef, wordt «de diensten, verleend aan hun leden door zelfstandige groeperingen van» vervangen door: de diensten – niet zijnde diensten bestaande in het ter beschikking stellen van personeel –, verleend aan hun leden door zelfstandige groeperingen van.

D. 2. In het eerste lid, onderdeel *b*, wordt «Woningwet (Stb. 1962, 287)» vervangen door: Woningwet (Stb. 1964, 222).

ARTIKEL II

¹ Laatstelijk gewijzigd bij koninklijk besluit van 21 december 1983 (Stb. 646).

Het advies van de Raad van State wordt niet openbaar gemaakt op grond van het bepaalde in artikel 25a, derde lid, onder b, van de Wet op de Raad van State.

Dit besluit treedt in werking met ingang van de tweede dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het is geplaatst.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State.

's-Gravenhage, 20 februari 1986

Beatrix

De Staatssecretaris van Financiën,
H. E. Koning

Uitgegeven de *vijfentwintigste* februari 1986

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

NOTA VAN TOELICHTING

Artikel 11, eerste lid, onderdeel u, van de Wet op de omzetbelasting 1968 voorziet in de mogelijkheid vrijstelling te verlenen voor bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen diensten van zogenaamde samenwerkingsverbanden aan hun leden. De vrijstellingsmogelijkheid beperkt zich tot diensten van zelfstandige groeperingen van personen of lichamen in de zin van de Algemene wet inzake rijksbelastingen (Stb. 1959, 301), die prestaties verrichten welke zijn vrijgesteld of waarvoor zij geen ondernemer zijn, en welke rechtstreeks nodig zijn voor het verrichten van deze prestaties. Voorwaarde is dat van de leden slechts terugbetaling wordt gevorderd van hun aandeel in de gezamenlijke uitgaven en er geen ernstige verstoring van concurrentieverhoudingen optreedt.

De vrijstelling is nader uitgewerkt in artikel 9 van het Uitvoeringsbesluit omzetbelasting 1968. Blijkens dit artikel komen voor vrijstelling in aanmerking de diensten van samenwerkingsverbanden van ziekenfondsen, woningcorporaties, onderwijsinstellingen, verplegings- en verzorgingsinstellingen, kruisverenigingen, alsmede van andere instellingen van sociale aard die op grond van de vrijstelling voor sociale en culturele prestaties buiten de heffing blijven.

De vrijstelling voor deze samenwerkingsverbanden was aanvankelijk opgenomen in een administratieve regeling. De diensten waarmee de samenwerkingsverbanden destijds in concurrentie traden met andere ondernemers waren daarin van vrijstelling uitgezonderd (hoofdzakelijk het voor de leden verzorgen van de loon- en salarisadministratie, de financiële administratie en de grootboekadministratie).

Bij de aanpassing van de wetgeving aan de zesde richtlijn inzake omzetbelasting van de Raad van de Europese Gemeenschappen (nr. 77/388/EEG, PbEG L 145) op 1 januari 1979 is de vrijstelling voor samenwerkingsverbanden opgenomen in de wet. Daarbij is in overeenstemming met de richtlijn in artikel 11, eerste lid, onderdeel u, van de wet expliciet de voorwaarde opgenomen dat de vrijstelling niet mag leiden tot een ernstige verstoring van concurrentieverhoudingen. Tevens zijn in artikel 9 van het besluit nadrukkelijk van vrijstelling uitgesloten de diensten waarvan bekend was dat zij concurrentieverstorend werkten, te weten de diensten waarvoor dit gold onder de administratieve regeling.

In verband met de voorwaarde voor de vrijstelling dat er geen ernstige concurrentieverstoring mag ontstaan, is dezerzijds het standpunt ingenomen dat de vrijstelling niet geldt voor het ter beschikking stellen van personeel door de vorenbedoelde samenwerkingsverbanden daar een dergelijke activiteit ook voorkomt bij uitzendbureaus op commerciële basis. In een tweetal recente uitspraken van het Gerechtshof te Amsterdam d.d. 12 augustus 1985, nrs. 1964/84 en 1967/84, is door de rechter evenwel anders geoordeeld. Beide gevallen betroffen de vraag of de dienstverlening van een samenwerkingsverband van regionale ziekenhuizen die bestaat uit het ter beschikking stellen van in hoofdzaak verpleegkundig personeel, is vrijgesteld van omzetbelasting.

Uit de geschiedenis van de totstandkoming van vorenvermelde administratieve regeling en van artikel 9 van het besluit leidde de rechter af, dat in die bepaling een uitputtende regeling is getroffen voor de vrijstelling. Wegens het ontbreken in die bepaling van de in artikel 11, eerste lid, letter u, van de wet gestelde voorwaarde van afwezigheid van een ernstige verstoring van concurrentieverhoudingen, moet volgens de rechter worden aangenomen dat het element van concurrentieverstoring geheel is verwerkt in de in artikel 9 van het besluit expliciet van vrijstelling uitgezonderde diensten. De rechter kwam aldus tot de conclusie dat de in dat artikel genoemde samenwerkingsverbanden zijn vrijgesteld voor het ter beschikking stellen van personeel aan hun leden.

Als gevolg van de door de rechter gegeven interpretatie van de vrijstelling voor samenwerkingsverbanden is het niet langer mogelijk de desbetreffende samenwerkingsverbanden op dezelfde wijze te behandelen als de commerciële uitzendbureaus. Naar mij onlangs is gebleken leidt dit met name bij het ter beschikking stellen van verpleegkundig personeel tot een zeer ernstige verstoring van concurrentieverhoudingen tussen enerzijds samenwerkingsverbanden van verpleeg- en verzorgingsinstellingen en anderzijds de op dit gebied werkzame commerciële uitzendbureaus. Ook indien de andere in artikel 9 van het besluit genoemde samenwerkingsverbanden personeel ter beschikking stellen aan hun leden zou zich een dergelijke verstoring van concurrentieverhoudingen kunnen voordoen. Ik acht het dan ook noodzakelijk om in overeenstemming met de bedoeling van zowel de zesde btw-richtlijn als de wet, artikel 9 van het besluit zodanig te wijzigen dat de terbeschikkingstelling van personeel niet langer onder de vrijstelling voor samenwerkingsverbanden valt.

Aangezien hiermee de tot dusverre gevolgde handelwijze wordt hersteld leidt de wijziging van het besluit budgettair niet tot een hogere opbrengst.

Het onderhavige wijzigingsbesluit is aan de hand van de beknopte vragenlijst zoals deze is opgenomen in de aanwijzingen inzake de toetsing van ontwerpen van wet en van algemene maatregel van bestuur getoetst op dereguleringsaspecten. Daaruit bleek dat het uit dereguleringsoogpunt niet relevant is.

Artikel I, onderdeel D.1, strekt ertoe het ter beschikking stellen van personeel uit te zonderen van de vrijstelling voor samenwerkingsverbanden.

De overige onderdelen van dit besluit hebben tot doel enige redactionele verbeteringen aan te brengen in het Uitvoeringsbesluit omzetbelasting 1968.

De Staatssecretaris van Financiën,
H. E. Koning